

Principper for støtte til børn og unge og deres familier

Indledning

På de kommende sider kan du læse hvilke principper, der bliver lagt til grund, når vi i Familie- og Handicapafdelingen yder støtte til børn og deres familier.

Familie- og Handicapafdelingens kerneopgave er at sikre vækst og udvikling for de mest udsatte børn i Vejle Kommune i tæt samspil med børn, familier og netværk. Det er en opgave, som vi stolte over at løse – og som betyder, at vi hver eneste dag gør vores bedste.

Formålet med principperne er at beskrive både serviceniveau og tilgang, så det er klart for forældre og samarbejdspartnere, hvad der kan forventes af Familie- og Handicapafdelingen.

Samtidig ønsker vi med principperne at sikre faglig og økonomisk styring, og principperne er derfor også rettesnor for den enkelte rådgiver. Principperne supplerer Lov om Social Service og er vejledende indenfor lovens rammer.

Principperne omhandler de forskellige former for støtte og hjælpeforanstaltninger, som Familie- og Handicapafdelingen yder. Der er udarbejdet et særligt sæt principper for anbringelse.

Principperne er i tråd med Vejle Kommunes Børne- og Ungepolitik, som indeholder de fire temaer: Forældrene på banen, Børn og unge i vækst, Fællesskab rykker og Verden venter.

Principperne er godkendt af Børne- og Familieudvalget den 7. marts 2012. Principperne er revideret i 2016 og godkendt af Børne- og Familieudvalget den 26. januar 2017.

Birgit Nørgaard Bech,
Leder af Familie- og Handicapafdelingen

11 principper for støtte til børn, unge og deres familier

De 11 principper gælder **alle børn og unge**, der er i Familie- og Handicapafdelingens målgruppe.

Herudover har vi formuleret et ekstra princip som kun gør sig gældende for vores tilgang til børn og unge med handicap og deres familier.

1. Forældrene er omdrejningspunktet

Det betyder,

- At vi forventer, at forældrene altid har ansvaret for deres barn – også når vi iværksætter støtte. Det er vores støtte, der i samspil med forældrenes indsats, der skal gøre en forskel for barnet.
- At vi inddrager og involverer forældrene. Det betyder, at vi lytter - og at vi er særligt optaget af forældrenes ideer til, hvordan de og familiens netværk kan bidrage til øget trivsel for deres barn
- At vi arbejder med at styrke forældrenes kompetencer for selv at tage ansvaret for deres barn, så længe børnene er små og mellemstore. Og at vi i vores indsats for unge har mindre fokus på at styrke forældrenes kompetencer – og i stedet mere fokus på at støtte den unge og dennes selvstændiggørelse og overgang til voksenlivet.

2. Børns og unges mening tæller

Det betyder,

- At vi altid er nysgerrige og lyttende i forhold til barnet for at finde ud af, hvordan barnet oplever sin situation, og hvilke ønsker og drømme det har til fremtiden – uanset barnets alder og funktionsniveau
- At vi altid har barnet og barnets behov i centrum

3. Barnets netværk skal på banen

Det betyder,

- At vi sammen med barn og forældre afdækker familiens netværk
- At vi har positive forventninger til netværkets muligheder for at bidrage til barnets og familiens trivsel – og at vi inddrager netværket gennem bl.a. netværksmøder

4. Tidlig indsats

Det betyder,

- At vi sætter hurtigt ind med råd og vejledning eller et kort støtteforløb (§11,3), hvis vi vurderer, at det er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets og familiens udfordringer

- At vi er særligt opmærksomme på, at forældrene så tidligt som muligt får indsigt og handlemuligheder i forhold til at håndtere deres børns særlige adfærd – det er hjælp til selvhjælp

5. Støtte – der virker

Det betyder,

- At vi tænker fleksibelt og kreativt – og gerne sætter forskellige støttemuligheder i spil, hvis det er dét, der skal til for at få barnet i trivsel
- At vi ofte vælger en massiv indsats i en kortere periode for at sikre udvikling og effekt, hvorefter støtten nedjusteres eller helt afsluttes
- At vi i barnets handleplan opstiller konkrete og specifikke mål, som skal nås. Vi følger op på målene og indsatsens effekt sammen med barnet og familien. Vi stopper støtte, der ikke virker, men det betyder ikke, at vi ”slipper” barnet og familien – i stedet går vi på jagt efter andre virksomme indsatser
- At vi ser vores støtte som en helhed – og ”skruer” vi op for en form for støtte (f.eks. aflastning), så vurderer vi altid om der er anden støtte, der skal nedjusteres (f.eks. tabt arbejdsfortjeneste eller merudgifter)

6. Skolegang – vejen frem

Det betyder,

- At vi har ambitioner for alle børns og unges skolegang
- At vi er optaget af hvordan vi i fællesskab med Vejle Kommunes skoler og uddannelsesinstitutioner kan sikre, at børn og unge kommer i skole, er en del af et fællesskab og lærer mest muligt
- At vi støtter op om skolegangen ved familierettede indsatser – eller med støtte som udvikler barnets personlige og sociale kompetencer til at begå sig i skolen.

7. Støtten ”bindes” sammen

Det betyder,

- At vi i samarbejde med barn og forældre afklarer, om der er andre professionelle aktører, tilknyttet familien, som vores indsats med fordel kan koordineres med
- At vi særligt prioriterer at ”binde” vores støtte sammen med den støtte, barnet får i sin vante dagligdag f.eks. i dagpleje, børnehave, skole eller fritidstilbud, så vi sikrer, at vi arbejder mod fælles mål

8. De yngste børn er særligt prioriterede, når forældrekompetencerne halter

Det betyder,

- At vi prioriterer en hurtig indsats i forhold til de helt små børn, som er ekstra sårbare, og hvor der kan ske uoprettelige skader på meget kort tid – hvis forældrene ikke kan løfte opgaven

- At vi har særligt fokus på unge gravide, gravide misbrugere og andre sårbare gravide både før og efter fødslen

9. Unge hjælpes på vej

Det betyder,

- At vi drøfter fremtidsplaner med den unge og eventuelt forældrene – og opstiller mål i handleplanen, der har fokus på overgangen til voksenlivet og de færdigheder, uddannelsesvalg og boligforhold, som det kræver.
- At vi for alle unge omkring 17½ år vurderer, om de er omfattet af muligheden for efterværn – dvs. fortsat støtte fra Familie- og Handicapafdelingen efter det 18. år.
- At vi for unge, der har behov herfor, sikrer en god overgang til Voksenområdet og Arbejdsmarkedsområdet i Vejle Kommune, der har ansvaret for støtte til unge/voksne over 18 år, som ikke modtager efterværn.
- At når vi iværksætter støtte for unge tæt på de 18 år har et tæt samspil med Voksenområdet herom, så der er kontinuitet i støtten herover de 18 år.

10. Vi holder ved – også når familien ikke ønsker kontakt og støtte

Det betyder:

- At vi er vedholdende i vores forsøg på at få en familie i tale, som ikke ønsker kontakt, når vi antager, at et barn i familien har et væsentligt behov for særlig støtte – og vi indrager øvrig familie, netværk og andre professionelle aktører i opgaven
- At vi, hvis vi vurderer, at et barns sundhed og trivsel er i alvorlig fare, som en sidste udvej har mulighed for at anbringe barnet uden forældrenes samtykke

11. Vold og overgreb – vi reagerer med det samme

Det betyder:

- At når vi modtager oplysninger om mistanke om vold og overgreb mod et barn eller ung foretager en risikovurdering indenfor 24 timer
- At vi agerer hurtigt – enten samme dag eller dagen efter – i forhold til afholdelse af eventuel børnesamtale og involvering af Politiet og Børnehus Syd
- At vi afhængig af sagens karakter iværksætter akut støtte

Særligt for børn og unge med handicap og deres familier

12. Funktionsniveauet er omdrejningspunktet for al støtte

Det betyder:

- At vi øger støtten til de børn, der i takt med de bliver ældre, får stadig større behov for støtte, fordi de ikke udvikler sig som andre børn, og forældrene derfor fortsat har en stor omsorgsopgave for deres store barn, som andre forældre ikke har
- At vi mindsker støtten til de børn, hvor deres handicap får mindre betydning i hverdagen, jo ældre de bliver, fordi øget alder, udvikling eller behandling giver bedre mulighed for at mestre det handicap, barnet har
- At vi har fokus på støtte, som udvikler barnets kompetencer og selvhjulpethed – og dermed forbedrer barnets funktionsniveau, så det kan få et så aktivt liv som muligt
- At vi prioriterer vejledning og støtte til forældrene, som gør det muligt for dem at håndtere deres børns særlige adfærd – så de kan bidrage til bevarelse eller forbedring af deres barns funktionsniveau

Hvem kan få støtte fra Familie- og Handicapafdelingen?

Familie- og Handicapafdelingens målgruppe er den mindre gruppe børn, der har et væsentligt behov for særlig støtte, og Familie- og Handicapafdelingen er således Vejle Kommunes mest specialiserede indsats til udsatte børn og unge.

Støtteforanstaltninger

En familie vil som hovedregel først blive tilknyttet Familie- og Handicapafdelingen, når de problemstillinger barnet har, er forsøgt løst i det vante og nære miljø af f.eks. sundhedsplejersken, pædagogen i børnehaven eller barnets lærer i samarbejde med forældrene og eventuelt med støtte fra f.eks. Tværfagligt Center for Børn og Unge (TCBU). Hvis der til trods for en målrettet indsats i barnets vante miljø ikke sker en tilstrækkelig udvikling inddrages Familie- og Handicapafdelingen.

Når vi i Familie- og Handicapafdelingen får kendskab til et barn eller ung, undersøger og vurderer vi barnets forhold for at finde ud af, hvilke udækkede behov barnet har. Det sker med afsæt i den socialfaglige metode ICS.

For at iværksætte støtte skal følgende kriterier være opfyldt:

- Barnets udækkede behov skal være af socialfaglig karakter
- Barnets udækkede behov skal have et væsentligt omfang; dvs. behovet skal have en tyngde, karakter eller varighed, som klart adskiller sig fra børns og børnefamiliers almene problemstillinger
- Barnets familie og netværk kan ikke alene dække barnets behov

Det er ikke muligt at give en udtømmende karakteristik af de børn, der har væsentlig behov for særlig støtte, men der er tale om børn, hvor kombinationen af barnets, familiens og netværkets/omgivelsernes karakteristika betyder, at der er behov for en særlig støtte for at sikre, at børnene får de samme muligheder for udvikling og trivsel som deres jævnaldrende.

Familie- og Handicapafdelingen yder som hovedregel støtte til børn og deres forældre, som gør det muligt for barnet at blive boende hjemme og fortsætte sin hverdag i nærmiljøet. Kun hvis støtte i hjemmet ikke er mulig eller tilstrækkelig, anbringes barnet.

Økonomisk støtte (for børn med handicap)

For at få økonomisk støtte skal barnet have en betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller en indgribende eller langvarig lidelse, som har alvorlige følger for barnets dagligdag. Den økonomiske støtte gives som kompensation for barnets handicap, og kan bevilges som merudgifter eller tabt arbejdsfortjeneste.

Hjælpemidler (for børn med handicap)

For at få støtte til hjælpemidler skal hjælpemidlet i væsentlig grad afhjælpe følgerne af den nedsatte funktionsevne og i væsentlig grad lette dagligdagen.